

Številka: 007-268/2016/17
Ljubljana, 18. 11. 2016
EVA 2016-2030-0006
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu, redni zakonodajni postopek – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 55/09 – odločba US, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne sprejela sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu (ZOLMP-1) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.</p> <p style="text-align: right;"><i>Mag. Lilijana Kozlovič</i> generalna sekretarka</p> <p>Sklep prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">– Državni zbor Republike Slovenije,– Ministrstvo za pravosodje,– Služba Vlade RS za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">– mag. Goran Klemenčič, minister– Tina Brecej, državna sekretarka– Darko Stare, državni sekretar– dr. Ciril Keršmanc, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none">– mag. Goran Klemenčič, minister

- Tina Brecelj, državna sekretarka
- Darko Stare, državni sekretar
- dr. Ciril Keršmanc, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

5. Kratek povzetek gradiva:

Predlog zakona vsebuje rešitve, ki so odraz sprememb materialne zakonodaje, prakse pristojnih organov in predlogov strokovne javnosti. V postopkih overjanja javnih listin je predlagana sprememba, s katero se opušča dolžnost pooblaščenca, da predloži pooblastilo za zastopanje stranke, kadar je z zahtevo za overitev javne listine taka listina tudi predložena. S tem predlog zakona omogoča dodatno racionalizacijo odločanja pristojnih organov v postopkih overjanja javnih listin, lažje uveljavljanje pravic strank in uresničevanje načela hitrosti in ekonomičnosti postopka.

Po veljavni ureditvi imajo izdajatelji javnih listin *možnost*, da deponirajo podpise pooblaščenih oseb in odtise pečatov, ki jih uporabljajo. Po predlagani ureditvi pa bo za izdajatelje javnih listin določena *obveznost*, da deponirajo podpise pooblaščenih oseb in odtise njihovih pečatov oziroma žigov ter prigrasijo sredstva elektronske identifikacije (kot so npr. kvalificirana digitalna potrdila), ki jih (če jih) njihovi pooblaščeni delavci uporabljajo za elektronsko podpisovanje javnih listin, izvorno izdanih v elektronski obliki. Enako je za notarje predlagano, da *morajo* (in ne več, da lahko) zaradi overitev svojih listin deponirati svoje podpise, odtise svojih pečatov oziroma žigov in prigrasiti sredstva elektronske identifikacije tako pri okrožnem sodišču, na območju katerega imajo svoj sedež, kot pri Ministrstvu za pravosodje. Ne more biti namreč breme stranke, da raziskuje, kje ima notar deponiran svoj podpis, odtis pečata oziroma žiga in prigraseno sredstvo elektronske identifikacije. Prav tako je predlagano, da bodo poleg notarjev svoje podpise pri Ministrstvu za pravosodje deponirali tudi notarski pomočniki, kar bo omogočilo overjanje njihovih podpisov tudi pri navedenem ministrstvu, ne le pri okrožnem sodišču, kot je veljalo doslej.

Ker veljavni ZOLMP ne ureja možnosti overjanja javnih listin, izvorno izdanih v elektronski obliki, je v predlogu zakona upoštevana možnost, da se javna listina izda in podpiše elektronsko. Tako je predlagano, da se verodostojnost elektronskega podpisa na izvorno elektronski javni listini ugotavlja na podlagi prigrasjenih sredstev elektronske identifikacije ali na kakršen koli drug način, po katerem je mogoče brez dvoma ugotoviti njegovo verodostojnost, predvidena pa je tudi elektronska oblika potrdila o overitvi.

V drugih delih pomenijo spremembe glede na veljavni ZOLMP uskladitev z veljavnimi predpisi v RS. Tako je v predlogu zakona ustrezno upoštevana veljavna ureditev, ki določenim izdajateljem javnih listin nalaga uporabo pečata, drugim uporabo žiga, tretjim uporabo obojega. Poleg tega je upoštevana terminologija, ki jo glede izdajateljev javnih listin uporablja ZUP.

Iz predstavljenega izhaja, da predlog zakona po vsebini bistveno ne spreminja veljavne ureditve na tem področju, ker pa je potreben poseg v skoraj vse člene veljavnega ZOLMP, je predlagan sprejem novega zakona.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE

d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Ministrstvo za pravosodje skladno z Zakonom o overitvi listin v mednarodnem prometu, Haaško konvencijo o odpravi legalizacije javnih listin in veljavnimi dvostranskimi sporazumi ugotavlja in potrjuje pristnosti podpisov in pečatov notarjev, tolmačev in okrožnih sodnikov na javnih listinah, izdanih v Sloveniji, ki se bodo uporabljale v tujini, pri čemer vloge strank obravnava in izvršuje takoj po njihovi predložitvi. Predlog zakona določa, da bodo po novem tudi notarski pomočniki deponirali svoje podpise pri Ministrstvu za pravosodje, kar bo omogočilo overjanje njihovih podpisov pri tem ministrstvu. Upoštevajoč naraščajoč trend overjanja listin na Ministrstvu za pravosodje je moč ugotoviti, da bo nova pristojnost overjanja podpisov notarskih pomočnikov še dodatno pomembno

<p>povečala obseg dela overjanja, kar narekuje potrebo po dodatni zaposlitvi, da bi ohranili enako hitro obdelavo vlog strank. Posledično se predvideva, da bo sprememba zakona imela za posledico dodatno zaposlitev 1 osebe, kar se ocenjuje na 25.000 EUR bruto letno.</p>	
<p>8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:</p>	
<p>Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	<p>NE</p>
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.</p>	
<p>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</p>	
<p>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:</p>	<p>DA</p>
<p>Datum objave na spletni strani Ministrstva za pravosodje: 28. 6. 2016</p> <p>Datum objave na Državnem portalu Republike Slovenije e-uprava v rubriki e-demokracija: 6. 9. 2016</p> <p>V razpravo so bili z neposrednim pozivom (dopisom z dne 27. 6. 2016) za posredovanje mnenja oziroma pripomb vključeni naslednji predstavniki strokovne javnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vrhovno sodišče Republike Slovenije (VS RS), - Notarska zbornica Slovenije (NZS), - Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ). <p>Svoje mnenje oziroma pripombe je podala NZS, VSRS in MZZ nista imela pripomb.</p> <p>V predlogu zakona je upoštevan predlog NZS, da svoje podpise pri Ministrstvu za pravosodje poleg notarjev deponirajo tudi notarski pomočniki, kar bo omogočilo overjanje njihovih podpisov tudi pri navedenem ministrstvu, ne le pri okrožnem sodišču, kot je veljalo doslej.</p> <p>V okviru zbiranja komentarjev zainteresirane javnosti je svoje pripombe glede priglasitve sredstev elektronske identifikacije (konkretno je bila izpostavljena nepotrebnost in neprimeren način deponiranja kvalificiranih digitalnih potrdil) poslal tudi AJ PES. Po preučitvi in posvetovanju z VS RS, ki ima sistem priglasitve digitalnih potrdil pooblaščenih podpisnikov e-listin že vzpostavljen, navedene pripombe AJ PES-a niso bile upoštevane.</p>	
<p>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</p>	<p>DA</p>

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
Mag. Goran Klemenčič minister	

Priloga:

– Predlog Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu (ZOLMP-1)

ZAKON O OVERITVI LISTIN V MEDNARODNEM PROMETU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja

Veljavni Zakon o overitvah listin v mednarodnem prometu je bil sprejet julija 2001 (ZOLMP; Uradni list RS, št. 64/01) in ureja področje overitev domačih javnih listin, ki so namenjene za uporabo v tujini, ter tujih javnih listin, namenjenih za uporabo v Republiki Sloveniji (RS), če z mednarodno pogodbo ni določeno drugače. Od sprejetja do danes zakon ni bil spremenjen.

V obdobju petnajstletnega izvajanja zakona so se v praksi pokazale potrebe po manjših spremembah veljavne ureditve, poleg tega je treba določbe zakona terminološko uskladiti s preostalo zakonodajo, ki se je v tem obdobju spreminjala, in upoštevati današnje možnosti elektronskega poslovanja.

1.2 Razlogi za sprejem predloga zakona

Postopek, po katerem pristojni organi overjajo javne listine, je po svoji naravi nepravdni postopek. V nepravdnem postopku se smiselno uporabljajo določbe Zakona o pravnem postopku (ZPP), če z Zakonom o nepravdnem postopku (ZNP) ali drugim zakonom ni določeno drugače (37. člen ZNP).

Posebni določb glede opravljanja procesnih dejanj po pooblaščenca ne vsebujeta ne ZOLMP in tudi ne ZNP. To dejstvo vodi do sklepa, da se tudi v postopkih za overitev javnih listin uporabljajo določbe petega poglavja ZPP, ki ureja opravljanje procesnih dejanj po pooblaščenca. Iz 98. člena ZPP tako izhaja dolžnost pooblaščenca, da pri prvem pravnem dejanju predloži ali izkaže pooblastilo za zastopanje stranke. Taka ureditev v postopkih overjanja javnih listin je po mnenju predlagatelja prestroga. Kadar pooblaščenec javno listino, ki naj se overi za uporabo v mednarodnem prometu, predloži organu, ki jo overja, je namreč mogoče utemeljeno domnevati, da ima pooblastilo, da zahteva njeno overitev pri pristojnem organu. V takem primeru ni nobene potrebe, da organu poleg listine, ki naj se overi, predloži (tudi) pisno pooblastilo.

Overitev listine po ZOLMP pomeni potrditev verodostojnosti podpisa osebe, ki je listino podpisala, in verodostojnosti odtisa *pečata* na njej ter nadaljnje potrditve (nadoveritve) verodostojnosti podpisov uradnih oseb in odtisov *pečatov* državnih organov na listini.

V veljavni zakonodaji RS je za različne izdajatelje javnih listin različno določena uporaba žigov in/ali pečatov:

- Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP) in Uredba o upravnem poslovanju določata uporabo žiga in ne poznata pečata;
- Zakon o sodiščih npr. za sodne tolmače določa: »Sodni tolmači morajo v tridesetih dneh po prisegi zaradi overitve svojih podpisov in pečatov na listinah, ki so namenjene uporabi v tujini, deponirati podpise in pečate na ministrstvu, pristojnem za pravosodje.«;
- Zakon o kazenskem postopku določa uporabo pečata in ne pozna pojma žig;
- Zakon o notariatu določa, da notar uporablja tako pečat kot žig.

Glede na navedeno je treba v določbah zakona, ki ureja overitev javnih listin, ustrezno upoštevati, da predpisi enim izdajateljem javnih listin nalagajo uporabo pečata, drugim uporabo žiga, tretjim uporabo obojega, in da državni organi v skladu z ZUP in Uredbo o upravnem poslovanju uporabljajo samo žig.

ZOLMP ureja overjanje javnih listin. Temeljni predpis, ki določa, kaj je javna listina, je v Republiki Sloveniji ZUP. Ta v prvem odstavku 169. člena določa: »Listina, ki jo v predpisani obliki izda državni organ, organ samoupravne lokalne skupnosti ali nosilec javnih pooblastil v mejah svoje pristojnosti, dokazuje tisto, kar se v njej potrjuje ali določa (javna listina).«. Javne listine lahko torej v RS izdajajo državni organi, organi samoupravne lokalne skupnosti in nosilci javnih pooblastil. Predlagatelj meni, da je treba terminologijo, ki jo glede izdajateljev javnih listin uporablja ZUP, prenesti tudi v ZOLMP.

Veljavni ZOLMP glede na čas, v katerem je bil pripravljen in sprejet, ne ureja možnosti overjanja javnih listin, izvorno izdanih v elektronski obliki. Danes je seveda možno javno listino izdati in podpisati elektronsko, kar je treba ustrezno upoštevati tudi v zakonu, ki ureja overjanje javnih listin za uporabo v mednarodnem prometu.

Vsebinsko predlog zakona bistveno ne spreminja veljavne ureditve na tem področju, ker pa je potreben poseg v skoraj vse člene veljavnega ZOLMP, je predlagan sprejem novega zakona.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Glavni cilj predloga zakona je omogočiti uskladitev veljavnega zakona z ostalimi predpisi in omogočanje dodatne racionalizacije odločanja pristojnih organov pri overjanju javnih listin.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že ob pripravi osnovnega zakona, pri čemer bodo predlagane spremembe pripomogle k uresničevanju načela hitrosti in ekonomičnosti postopka.

2.3 Poglavitne rešitve

Glede na predlagane cilje in načela predlog zakona vsebuje rešitve, ki so odraz sprememb materialne zakonodaje, prakse pristojnih organov ter predlogov strokovne javnosti.

Kot je pojasnjeno v razlogih za sprejem predloga zakona, je ureditev v postopkih overjanja javnih listin, ki zahteva predložitev pisnega pooblastila pri overjanju javnih listin po

pooblaščenca, po mnenju predlagatelja prestroga. Ko pooblaščenec javno listino, ki naj se overi za uporabo v mednarodnem prometu, predloži organu, ki jo overja, je namreč mogoče utemeljeno domnevati, da ima pooblastilo, da zahteva njeno overitev pri pristojnem organu. V takem primeru ni nobene potrebe, da organu poleg listine, ki naj se overi, predloži (tudi) pisno pooblastilo. Upošteva se navedeno in glede na to, da pravna ureditev v RS v določenih primerih že v celoti opušča zahtevo po predložitvi pooblastila¹, se s predlogom tega zakona v postopkih overjanja javnih listin ukinja dolžnost pooblaščenca, da predloži pooblastilo za zastopanje stranke, kadar je z zahtevo za overitev javne listine taka lista tudi predložena. S tem se izključi subsidiarna uporaba ZPP glede tega vprašanja v postopkih overjanja javnih listin.

S tem predlog zakona omogoča dodatno racionalizacijo odločanja pristojnih organov v postopkih overjanja javnih listin, lažje uveljavljanje pravic strank in uresničevanje načela hitrosti in ekonomičnosti postopka.

Ker veljavni ZOLMP glede na čas, v katerem je bil pripravljen in sprejet, ne ureja možnosti overjanja javnih listin, izvorno izdanih v elektronski obliki, je v predlogu zakona upoštevana možnost, da se javna lista izda in podpiše elektronsko. Tako je predlagano (četrti odstavek 6. člena), da se verodostojnost elektronskega podpisa na izvorno elektronski javni listini ugotavlja na podlagi priglašanih sredstev elektronske identifikacije² ali na kakršen koli drug način, po katerem je mogoče brez dvoma ugotoviti njegovo verodostojnost, predvidena pa je tudi elektronska oblika potrdila o overitvi (drugi odstavek 8. člena).

Po veljavni ureditvi (drugi odstavek 4. člena ZOLMP) imajo izdajatelji javnih listin *možnost*, da deponirajo podpise pooblaščenih oseb in odtise pečatov, ki jih uporabljajo. Po predlagani ureditvi pa bo za izdajatelje javnih listin določena *obveznost*, da deponirajo podpise pooblaščenih oseb in odtise njihovih pečatov oziroma žigov ter prigrasijo sredstva elektronske identifikacije (kot so npr. kvalificirana digitalna potrdila), ki jih (če jih) njihovi pooblaščen delavci uporabljajo za elektronsko podpisovanje javnih listin, izvorno izdanih v elektronski obliki. Enako je za notarje predlagano, da *morajo* (in ne več, da lahko) zaradi overitev svojih listin deponirati svoje podpise, odtise svojih pečatov oziroma žigov in prigrasiti sredstva elektronske identifikacije tako pri okrožnem sodišču, na območju katerega imajo svoj sedež, kot pri Ministrstvu za pravosodje. Ker je možno notarjev podpis overiti tako pri sodišču kot pri Ministrstvu za pravosodje³, ne more biti namreč breme stranke, da raziskuje, kje ima notar deponiran svoj podpis, odtis pečata oziroma žiga in prigraseno sredstvo elektronske identifikacije. Prav tako je predlagano, da bodo poleg notarjev svoje podpise pri Ministrstvu za pravosodje deponirali tudi notarski pomočniki, kar bo omogočilo overjanje njihovih podpisov tudi pri navedenem ministrstvu, ne le pri okrožnem sodišču, kot je veljalo doslej.

V drugih delih pomenijo spremembe glede na veljavni ZOLMP uskladitev z veljavnimi predpisi v RS. Tako je v predlogu zakona ustrezno upoštevana veljavna ureditev, ki določenim

¹ Tako določajo na primer 40. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) pri vlaganju predlogov za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, deveti odstavek 29. člena ZIZ pri vseh vlogah in drugih pisanjih, ki jih lahko v izvršbi v elektronski obliki vložijo notar, odvetnik, izvršitelj in Državno pravobranilstvo, in četrti odstavek 123. a člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju pri odvetniškem zastopanju stranke v postopku zaradi insolventnosti.

² Izraz »sredstvo elektronske identifikacije« je terminološko usklajen z Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu (UL L št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 73).

³ Tako določa drugi odstavek 13. člena veljavnega ZOLMP, ki je v dopoljnjeni obliki vključen v drugi odstavek 12. člena predloga zakona.

izdajateljem javnih listin nalaga uporabo pečata, drugim uporabo žiga, tretjim uporabo obojega. Poleg tega je upoštevana terminologija, ki jo glede izdajateljev javnih listin uporablja ZUP.

Iz predstavljenega izhaja, da predlog zakona po vsebini bistveno ne spreminja veljavne ureditve na tem področju, ker pa je potreben poseg v skoraj vse člene veljavnega ZOLMP, je predlagan sprejem novega zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ministrstvo za pravosodje skladno z Zakonom o overitvi listin v mednarodnem prometu, Haško konvencijo o odpravi legalizacije javnih listin in veljavnimi dvostranskimi sporazumi ugotavlja in potrjuje pristnosti podpisov in pečatov notarjev, tolmačev in okrožnih sodnikov na javnih listinah, izdanih v Sloveniji, ki se bodo uporabljale v tujini, pri čemer vloge strank obravnava in izvršuje takoj po njihovi predložitvi. Podpise notarskih pomočnikov na javnih listinah, ki se bodo uporabljale v tujini po veljavnem zakonu, overjajo slovenska okrožna sodišča. Na podlagi predloga Notarske zbornice Slovenije predlog zakona določa, da tudi notarski pomočniki deponirajo svoje podpise pri Ministrstvu za pravosodje, kar bo omogočilo overjanje njihovih podpisov na Ministrstvu za pravosodje. Upoštevajoč naraščajoči trend overjanja listin na Ministrstvu za pravosodje, in sicer je bilo v letu 2012 overjenih 4985 javnih listin, v letu 2015 pa 6479, ter zabeležen obisk 1974 strank, je mogoče ugotoviti, da bo nova pristojnost overjanja podpisov notarskih pomočnikov še dodatno pomembno povečala obseg dela overjanja, kar bi narekovalo potrebo po dodatni zaposlitvi, da bi ohranili enako hitro obdelavo vlog strank. Trenutno na področju overjanja javnih listin dela ena oseba, pri čemer pa je treba zagotavljati tudi njeno nadomeščanje med odsotnostjo. Zato se predvideva, da bo posledica spremembe zakona dodatna zaposlitev ene osebe, kar se ocenjuje na 25.000 EUR bruto letno.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona je treba letno zagotoviti 25.000 EUR dodatnih sredstev v proračunu Republike Slovenije.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona je prilagojen pravu Evropske unije.

5.2 Prikaz ureditve v državah članicah Evropske unije

Nemčija

V Nemčiji se lahko tuje javne listine brez dodatne potrditve pristnosti uporabljajo v skladu z določbami v tej državi veljavnih mednarodnih pogodb (Konvencij v okviru Mednarodne komisije

za osebni status⁴, dvostranskih mednarodnih pogodb, ki jih je Nemčija sklenila s posameznimi državami, in haaške Konvencije o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin). Če država, v kateri je bila izdana javna listina, ki naj se uporabi v Nemčiji, ni podpisnica nobenega od navedenih mednarodnih sporazumov, pa organ, kateremu se predloži tuja listina, sam odloči o tem, ali je listino treba overiti ali pa za uporabo pred konkretnim organom zadostuje neoverjen izvod.

Za listine (izpiske iz matičnih registrov o rojstvu, smrti in sklenitvi zakonske zveze ter potrdila o tem, da ni zadržkov za sklenitev zakonske zveze), ki so bile izdane v državah podpisnicah mednarodnih pogodb v okviru Mednarodne komisije za osebni status, in v skladu z določbami teh mednarodnih pogodb velja, da so glede uporabe v Nemčiji oproščene vsakršnih dodatnih zahtev v zvezi z obličnostjo.

Dvostranske mednarodne pogodbe s področja matičnih zadev in potrjevanja dokumentov, ki jih je Nemčija sklenila s posameznimi državami, vsebujejo določbe, na podlagi katerih za uporabo določenih listin ni potrebna legalizacija oziroma to nadomešča posebna »provizorična« legalizacija. Poleg navedenih sporazumov pa obstajajo tudi posebni mednarodni sporazumi, ki urejajo uporabo listin v postopkih pravne pomoči in prometa.

Nemčija je tudi podpisnica haaške Konvencije o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin, v skladu s katero je javna listina, overjena s pečatom Apostille (potrditev pristnosti podpisa, pečata in svojstva podpisnika), priznana v drugi državi podpisnici konvencije brez dodatnih potrditev.

Glede uporabe tujih listin iz držav, ki niso podpisnice nobenega od naštetih mednarodnih sporazumov, nemški pravni red, kot povedano, določa, da o tem, ali je listino treba overiti ali za uporabo pred konkretnim organom zadostuje neoverjen izvod, odloča organ, pri katerem naj se tuja listina uporabi. Če je tujo listino treba overiti, overitev v skladu z določbami nemškega zakona o konzularni dejavnosti (Konsulargesetz; BGBl. I S. 2317 s spremembami) opravi pooblaščen oseba na konzularnem in diplomatskem predstavništvu Nemčije v državi izvora listine, ki je pristojna za overjanje pristnosti podpisa, svojstva podpisnika in pečata oziroma žiga na listini.

Določbe navedenih mednarodnih pogodb glede overitev veljajo enako tudi za listine, ki so bile izdane v Nemčiji in so namenjene za uporabo v drugih državah podpisnicah teh mednarodnih pogodb.

Javne listine, izdane v Nemčiji in namenjene uporabi v državah, ki niso podpisnice zgoraj navedenih mednarodnih sporazumov, se lahko overijo pri diplomatskih in konzularnih predstavništvih države, v kateri se bo listina uporabila. Predstavništvo samo določi način preverjanja verodostojnosti listine, pri čemer se običajno zahteva predhodna potrditev pristnosti s strani nemških organov (pristojnost za opravljanje overitev imajo različni organi glede na vrsto javne listine, ki naj se overi⁵), včasih pa tudi nadoveritev.

Nizozemska

⁴ Konvencije o izdajanju izpiskov iz matičnih knjig v več jezikih (Dunaj, 1976) in Konvencije o izdajanju potrdil glede sposobnosti za sklenitev zakonske zveze (München, 1980).

⁵ Listine, ki jih izda sodišče ali notar, potrjuje predsednik pristojnega sodišča, upravne listine in potrdila izobraževalnih ustanov overja predstojnik pristojnega upravnega organa, potrdila o izvoru blaga in druge trgovinske listine overja pristojna zbornica, potrdila o nekaznovanosti overja nemško zvezno javno tožilstvo.

Pravila glede uporabe tujih javnih listin na Nizozemskem se razlikujejo, saj je Nizozemska podpisnica nekaterih mednarodnih sporazumov, ki vsebujejo določbe o priznavanju tujih javnih listin med državami oziroma njihovi uporabi.

Tudi na Nizozemskem je tako v veljavi haaška Konvencija o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin, zato se lahko javne listine, izdane v državah podpisnicah te konvencije, po predhodnih overitvah v državi izvora listine na Nizozemskem uporabljajo brez nadaljnje potrditve.

Za javne listine iz držav, ki niso podpisnice mednarodnih sporazumov, ki bi določali drugače, velja splošno pravilo, da jih je za uporabo na Nizozemskem treba najprej overiti pri pristojnih organih države izvora listine, nato pa še pri nizozemskem diplomatskem ali konzularnem predstavništvu v tej državi. Pri tem v nekaterih državah overitev listine pri nizozemskem predstavništvu ni mogoča ali pa taka overitev sploh ni potrebna, medtem ko so za listine iz nekaterih drugih držav lahko zahtevane dodatne overitve. V določenih primerih nizozemski organi ne priznajo tuje overjene listine avtomatsko, ampak preverjajo tudi resničnost vsebine listine, pri čemer včasih zahtevajo predložitev dodatnih dokazil, včasih pa nizozemski organi sami dodatno preverjajo pristnost overjene tuje listine pri pristojnih organih države izvora listine (na primer s poizvedbo, ali se podatki, navedeni v tuji listini, ujemajo s podatki iz evidenc pristojnega organa v državi izvora listine).

Javne listine, izdane na Nizozemskem, ki so namenjene za uporabo v tujini, overja nizozemsko ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, če ni z državo, v kateri se bo listina uporabila, sklenjen mednarodni sporazum, ki drugače ureja priznavanje javnih listin med državami podpisnicami (na primer haaška Konvencija o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin). Po overitvi pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, sledi overitev pri diplomatskem ali konzularnem predstavništvu države, v kateri se bo listina uporabila.

Za določene listine so pred overitvijo pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, potrebne predhodne overitve, ki jih opravljajo drugi organi (na primer za notarski prepis listine, izdane na Nizozemskem, velja, da je pred overitvijo pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, potrebna overitev pri sodišču), v nekaterih primerih pa se zahteva tudi prevod listine (na primer, če je bila listina sestavljena na Nizozemskem v tujem jeziku, drugem kot v francoščini, nemščini ali angleščini, mora listino pred overitvijo prevesti sodni tolmač).

Hrvaška

V skladu s hrvaškim pravnim redom je za uporabo tujih javnih listin v mednarodnem pravnem prometu treba izvesti postopek legalizacije, če z mednarodno pogodbo ni urejeno drugače. Postopek legalizacije se lahko uporabi tudi za zasebne listine, če te po overitvi pri pristojnem organu države izvora pridobijo značaj javne listine. Z overitvijo se potrujeta verodostojnost podpisa in pečata na listini, ne pa tudi resničnost vsebine listine.

Tudi Hrvaška je podpisnica haaške Konvencije o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin, pri čemer so za overitve domačih listin po tej konvenciji pristojna tako sodišča (za listine, izdane na območju posameznega sodišča) kot hrvaško ministrstvo, pristojno za pravosodje (za listine, izdane na območjih katerega koli sodišča). V praksi take overitve opravljajo sodišča.

Če med Hrvaško in drugo državo ne obstaja mednarodna pogodba, ki odpravlja legalizacijo ali jo olajšuje, je treba listine overiti oziroma nadoveriti v postopku t. i. »polne legalizacije«, v katerem je udeleženo tudi hrvaško ministrstvo, pristojno za zunanje in evropske zadeve. Navedeno ministrstvo ter diplomatska in konzularna predstavništva Hrvaške v tujini so pristojna za opravljanje overitev listin v mednarodnem prometu na podlagi določb hrvaškega zakona, ki ureja overitve listin v mednarodnem prometu (Zakon o legalizaciji isprava u međunarodnom prometu; Narodne novine, br. 53/91).

Javne listine, izdane na Hrvaškem, ki so namenjene za uporabo v tujini, je treba overiti, če tako določajo predpisi države, kjer se bo listina uporabila, in če z mednarodnim sporazumom ni določeno drugače.

Podpis in pečat oziroma žig izdajatelja listine se overja po določenem vrstnem redu, in sicer najprej pri sodišču glede na sedež izdajatelja (na primer matičnega urada, notarja, sodnega tolmača, univerze itd.), saj je za posamezne izdajatelje določeno, da morajo pri sodišču, na območju katerega imajo svoj sedež, deponirati svoje podpise in pečate oziroma žige. Overitvi pri sodišču sledi overitev pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, nato overitev pri ministrstvu, pristojnem za zunanje in evropske zadeve, ter nazadnje še overitev pri diplomatskem ali konzularnem predstavništvu, ki ga ima tuja država, v kateri se bo listina uporabila, na Hrvaškem.

Če tuja država nima diplomatskega ali konzularnega predstavništva na Hrvaškem, listino po overitvi pri hrvaškem ministrstvu, pristojnem za zunanje in evropske zadeve, overi hrvaško diplomatsko ali konzularno predstavništvo v državi, v kateri ima tudi tuja država svoje diplomatsko ali konzularno predstavništvo, za tem overi listino ministrstvo za zunanje zadeve države, v kateri imata obe državi diplomatsko ali konzularno predstavništvo, na koncu pa se v tej državi opravi še overitev pri diplomatskem ali konzularnem predstavništvu države, v kateri se bo listina uporabila.

Tuje javne listine se lahko uporabijo na Hrvaškem (če ni določeno drugače z mednarodno pogodbo), če so overjene v skladu s predpisi države izvora listine in nadoverjene pri diplomatskem ali konzularnem predstavništvu Hrvaške v tej državi. Obstaja pa tudi možnost, da se tuja javna listina po predhodni overitvi v državi izvora listine overi pri diplomatskem ali konzularnem predstavništvu države izvora listine na Hrvaškem, nato pa še pri hrvaškem ministrstvu, pristojnem za zunanje in evropske zadeve.

Kadar niti država izvora listine nima predstavništva na Hrvaškem niti Hrvaška svojega predstavništva v državi izvora listine, se lahko overitev opravi v tretji državi, v kateri imata obe državi svoje diplomatsko ali konzularno predstavništvo, in sicer po naslednjem vrstnem redu: overitvi pri pristojnih organih države izvora listine sledi overitev pri diplomatskem ali konzularnem predstavništvu te države v tretji državi, zatem overitev pri ministrstvu za zunanje zadeve tretje države in nazadnje še overitev pri diplomatskem ali konzularnem predstavništvu Hrvaške v tretji državi.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih ali poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona bo omogočil dodatno racionalizacijo odločanja pristojnih organov pri overjanju javnih listin.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona bo strankam olajšal uveljavljanje njihovih pravic, saj se s predlagano spremembo opušča dolžnost pooblaščenca, da predloži pooblastilo za zastopanje stranke, kadar je z zahtevo za overitev javne listine taka listina tudi predložena.

Predlog zakona za notarje jasno določa, da *morajo* (in ne več, da lahko) zaradi overitev svojih listin deponirati svoje podpise, odtise svojih pečatov oziroma žigov in prigrasiti sredstva elektronske identifikacije tako pri okrožnem sodišču, na območju katerega imajo svoj sedež, kot pri Ministrstvu za pravosodje. Tako bo že iz zakona jasno razvidno, kje lahko stranka overi javno listino, ki jo izda notar. Ne more biti namreč breme stranke, da raziskuje, kje ima notar deponiran svoj podpis, odtis pečata oziroma žiga in priglašeno sredstvo elektronske identifikacije.

Prav tako je predlagano, da bodo poleg notarjev svoje podpise pri Ministrstvu za pravosodje deponirali tudi notarski pomočniki, kar bo omogočilo overjanje njihovih podpisov tudi pri navedenem ministrstvu, ne le pri okrožnem sodišču, kot je veljalo doslej.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja:

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona

Sprejeti zakon bo predstavljen na spletni strani Ministrstva za pravosodje, na kateri ministrstvo že zdaj sproti posodablja informacije glede overitev javnih listin za uporabo v tujini⁶, informacije s področja zakona pa bodo še naprej dostopne tudi na spletni strani eUprave⁷.

⁶ Spletna stran Ministrstva za pravosodje:

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Izvajanje sprejetega predpisa bo Ministrstvo za pravosodje spremljalo v okviru vodenja vpisnikov in priprave statističnih poročil o opravljenih overitvah javnih listin pri pristojnih organih za overjanje ter periodičnega poročanja Haaški konferenci o mednarodnem zasebnem pravu, ki spremlja izvajanje haaške Konvencije o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Zakonski predlog je bil prvič posredovan javnosti z objavo na spletni strani Ministrstva za pravosodje 28. 6. 2016, drugič pa 6. 9. 2016 z objavo na spletni strani Ministrstva za pravosodje in na Državnem portalu Republike Slovenije e-uprava v rubriki e-demokracija skupaj s pozivom za posredovanje komentarjev do 6. 10. 2016.

Poleg tega je bil zakonski predlog 27. 6. 2016 posebej poslan v usklajevanje naslednjim predstavnikom strokovne javnosti:

- Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije (VS RS),
- Notarski zbornici Slovenije (NZS),
- Ministrstvu za zunanje zadeve (MZZ).

Svoje mnenje oziroma pripombe je podala NZS, VSRS in MZZ nista imela pripomb.

V predlogu zakona je upoštevan predlog NZS, da svoje podpise pri Ministrstvu za pravosodje poleg notarjev deponirajo tudi notarski pomočniki, kar bo omogočilo overjanje njihovih podpisov tudi pri navedenem ministrstvu in ne le pri okrožnem sodišču, kot je veljalo doslej.

V okviru zbiranja komentarjev zainteresirane javnosti je svoje pripombe glede priglasitve sredstev elektronske identifikacije (konkretno sta bila poudarjena nepotrebnost in neprimeren način deponiranja kvalificiranih digitalnih potrdil) poslal tudi AJ PES. Po preučitvi in posvetovanju z VS RS, ki ima sistem priglasitve digitalnih potrdil pooblaščenih podpisnikov e-listin že vzpostavljen, navedene pripombe AJ PES-a niso bile upoštevane.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

- mag. Goran KLEMENČIČ, minister za pravosodje
- Tina BRECELJ, državna sekretarka v Ministrstvu za pravosodje
- Darko STARE, državni sekretar v Ministrstvu za pravosodje
- dr. Ciril KERŠMANC, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

http://www.mp.gov.si/si/naslovnica/pogosto_iskane_vsebine_pravosodje/overitve_javnih_listin_za_uporabo_v_tujini

/

⁷ Spletna stran eUprave: <https://e-uprava.gov.si/podrocja/osebni-dokumenti-potrdila-selitev/potrdila-izpiski/overitve-javnih-listin-za-uporabo-v-tujini.html>.

II. BESEDILO ČLENOV ZAKONA

Splošne določbe

1. člen (uporaba zakona)

(1) Po tem zakonu se overjajo javne listine, izdane v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: domače listine), ki so namenjene za uporabo v tujini, če se po pravu države, v kateri bodo uporabljene, zahteva njihova overitev in če ni z mednarodno pogodbo ali pravnim aktom Evropske Unije določeno drugače.

(2) Po predhodnih overitvah v državi izvora listine se po tem zakonu overjajo tudi javne listine, izdane v tuji državi (v nadaljnjem besedilu: tuje listine), ki so namenjene za uporabo v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo ali pravnim aktom Evropske Unije določeno drugače.

2. člen (javne listine)

Javne listine po tem zakonu so listine, ki v državi, v kateri so izdane, veljajo za javne listine in so bile izdane v obliki in na način, predpisan v pravu države izvora listine.

3. člen (overitev listine)

(1) Overitev listine po tem zakonu pomeni potrditev verodostojnosti podpisa osebe, ki je listino podpisala, in verodostojnosti odtisa pečata ali žiga na njej ter nadaljnje potrditve verodostojnosti podpisov uradnih oseb in odtisov žigov državnih organov na listini (v nadaljnjem besedilu: nadoveritve).

(2) Z overitvijo po tem zakonu se ne potrjuje resničnost vsebine listine.

Način overitve

4. člen (deponiranje podpisov ter odtisov pečatov in žigov)

(1) Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil zaradi overitev svojih listin, ki jih opravlja sodišče, pri okrožnem sodišču, na območju katerega imajo svoj sedež, deponirajo podpise svojih delavcev, ki so upravičeni za podpisovanje javnih listin, odtise pečatov in žigov, ki jih njihovi pooblaščen delavci uporabljajo pri izdajanju javnih listin, in prigrasijo sredstva elektronske identifikacije, ki jih njihovi pooblaščen delavci uporabljajo za elektronsko podpisovanje javnih listin, izvorno izdanih v elektronski obliki.

(2) Notarji in notarski pomočniki zaradi overitev svojih listin, ki jih opravlja ministrstvo, pristojno za pravosodje, deponirajo svoje podpise, odtise žigov in pečatov ter prigrasijo sredstva elektronske identifikacije, ki jih uporabljajo, pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje.

(3) Državni organi zaradi neposrednih overitev svojih listin v skladu z določbami 11. člena tega zakona pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, deponirajo podpise svojih delavcev, ki so upravičeni za podpisovanje javnih listin, in odtise žigov, ki jih njihovi pooblaščen delavci uporabljajo pri izdajanju javnih listin.

5. člen (overitev listine po pooblaščenču)

Kadar je zahteva za overitev listine dana po pooblaščenču hkrati z listino, ki naj se overi, pooblastila za zastopanje ni treba predložiti.

6. člen (overitev podpisa)

(1) Verodostojnost podpisa osebe, ki je listino podpisala, se ugotavlja na podlagi deponiranih podpisov.

(2) Verodostojnost podpisa se lahko dokazuje tudi tako, da se podpisnik listine pred uradno osebo lastnoročno podpiše ali prizna podpis, ki je že na listini, za svoj. Če priznava podpis na listini oseba, ki je slepa, ji vsebino listine prebere uradna oseba organa, ki overja listino, kar je treba navesti v potrdilu o overitvi.

(3) Če se verodostojnost podpisa dokazuje na način iz prejšnjega odstavka, se podpis overi potem, ko se ugotovi istovetnost podpisnika. Istovetnost osebe iz prejšnjega odstavka se ugotavlja na podlagi uradnih dokumentov, osebnega poznanja ali na kakršen koli drug način, po katerem je istovetnost podpisnika listine mogoče nedvomno ugotoviti. Način ugotovitve osebne istovetnosti iz prejšnjega odstavka mora biti vselej naveden v potrdilu o overitvi.

(4) Verodostojnost elektronskega podpisa na izvorno elektronski javni listini se ugotavlja na podlagi priglašanih sredstev elektronske identifikacije.

(5) Ne glede na določbe tega člena se verodostojnost podpisa osebe, ki je listino podpisala, lahko ugotavlja tudi na kakšen drug način, po katerem je mogoče brez dvoma ugotoviti njegovo verodostojnost.

7. člen (overitev odtisa pečata in žiga)

Verodostojnost odtisa pečata ali žiga na listini se ugotavlja na podlagi deponiranih odtisov pečatov in žigov ali na kakršen koli drug način, po katerem je mogoče brez dvoma ugotoviti njegovo verodostojnost.

8. člen (potrdilo o overitvi)

(1) Potrdilo o overitvi se napiše na izvorni listini ali na posebnem listu, ki se z listino poveže na način, ki onemogoča njuno ločevanje.

(2) Če se overitev opravi v skladu z določbami 13. člena tega zakona in se potrdilo o overitvi izda v elektronski obliki, mora biti to povezano z dokumentom, ki vsebuje izvorno elektronsko listino, ki se overja, ali njen skenogram, na način, ki onemogoča njuno ločevanje.

(3) Potrdilo o overitvi mora vsebovati datum overitve, številko, s katero je listina vpisana v overitveni vpisnik, podpis uradne osebe in pečat ali žig organa, ki je overitev opravil.

(4) Natančnejšo vsebino potrdil o overitvi določi minister, pristojen za pravosodje.

Organi, ki opravljajo overitev listin v mednarodnem prometu

9. člen (overitev pri okrožnih sodiščih)

(1) Potrditev verodostojnosti podpisa osebe, ki je listino podpisala, in verodostojnosti odtisa pečata ali žiga na listini opravljajo vsa okrožna sodišča, če zakon ne določa drugače.

(2) Overitev iz prejšnjega odstavka opravi sodnik.

10. člen (nadoveritve)

(1) Preden se domača listina pošlje v potrditev tujemu organu, se opravi potrditev verodostojnosti podpisa sodnika iz drugega odstavka prejšnjega člena in odtisa pečata sodišča pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, potrditev verodostojnosti podpisa pooblaščenega uradnika ministrstva, pristojnega za pravosodje, ki je overitev opravil, ter verodostojnosti odtisa žiga tega ministrstva pa pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve.

(2) Okrožna sodišča deponirajo podpise sodnikov, ki so določeni za overjanje listin v mednarodnem prometu, in odtise pečatov sodišč pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje. Na podlagi deponiranih podpisov sodnikov in odtisov pečatov sodišč ministrstvo, pristojno za pravosodje, opravi potrditev iz prejšnjega odstavka.

(3) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, deponira podpise uradnikov ministrstva, ki so pooblaščeni opravljati potrditve iz prvega odstavka tega člena in odtis žiga ministrstva pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve. Na podlagi deponiranih podpisov pooblaščenih uradnikov in odtisa žiga ministrstva, pristojnega za pravosodje, opravi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, potrditev iz prvega odstavka tega člena.

11. člen (neposredna overitev pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve)

Ne glede na določbo prvega odstavka prejšnjega člena lahko domače listine, ki jih izdajo državni organi, brez poprejšnje overitve pri sodiščih iz 9. člena tega zakona in pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, overi neposredno ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

12. člen (overitev pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje)

(1) Potrditev verodostojnosti podpisa in odtisa pečata sodnega tolmača na listinah, namenjenih za uporabo v tujini, opravlja ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(2) Ne glede na določbo 9. člena tega zakona lahko podpis in pečat oziroma žig notarja in podpis notarskega pomočnika na listinah, ki se overjajo po tem zakonu, overi tudi ministrstvo, pristojno za pravosodje.

13. člen

(overitev domače listine za uporabo v državah članicah haaške Konvencije o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin)

(1) Domače listine, ki so namenjene za uporabo v državah članicah haaške Konvencije o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin (Uradni list FLRJ – Mednarodne pogodbe, št. 10/62; v nadaljnjem besedilu: konvencija), se overijo na način, ki ga določa ta konvencija.

(2) Overitve iz prejšnjega odstavka opravljajo okrožna sodišča in ministrstvo, pristojno za pravosodje. Nadaljnje overitve domačih listin, ki so namenjene za uporabo v državah članicah konvencije, niso potrebne.

14. člen

(overitev tujih listin za uporabo v Republiki Sloveniji)

(1) Tuje listine se lahko uporabijo v Republiki Sloveniji, če jih po predhodnih overitvah v državi izvora listine overi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, oziroma diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije v tujini, če ni z mednarodno pogodbo ali pravnim aktom Evropske Unije določeno drugače.

(2) Če organ, ki mu je predložena tuja listina, dvomi o njeni verodostojnosti, lahko zahteva od ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, naj preveri, ali jo je izdal organ, ki je v njej naveden.

(3) Tuje listine, izdane v državah članicah konvencije, overjajo organi, ki jih v skladu s 6. členom te konvencije določi država izvora listine, nadaljnje overitve pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, oziroma pri diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini pa niso potrebne.

(4) Opravljanje overitev po tem členu natančneje določi minister, pristojen za zunanje zadeve.

Prehodne in končne določbe

15. člen

(prehodno obdobje)

Do uveljavitve predpisa iz četrtega odstavka 8. člena tega zakona se za overitev javnih listin, izdanih v Republiki Sloveniji za uporabo v tujini, uporabljajo potrdila, ki se izdajajo v skladu z določbami Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. 64/01).

16. člen

(izvršilni predpis)

Predpis iz četrtega odstavka 8. člena tega zakona se izda v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

17. člen

(uskladitev predpisa)

Pravilnik o overitvah javnih listin, podpisov, rokopisov in prepisov oziroma fotokopij v diplomatskih in konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini (Uradni list RS, št. 7/02) se uskladi z določbami tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Do uskladitve se glede overitev javnih listin uporabljajo določbe Pravilnika o overitvah javnih listin, podpisov, rokopisov in prepisov oziroma fotokopij v diplomatskih in konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini (Uradni list RS, št. 7/02).

18. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o overitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. 64/01).

19. člen
(začetek uporabe)

(1) Določba drugega odstavka 4. člena tega zakona se v delu, ki se nanaša na obveznost priglasitve sredstev elektronske identifikacije notarjev in notarskih pomočnikov pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, določba drugega odstavka 8. člena pa v delu, kolikor potrdilo o overitvi v elektronski obliki izda ministrstvo, pristojno za pravosodje, začeta uporabljati, ko so zagotovljeni tehnični pogoji za njuno izvajanje.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, ob tehnični izpolnitvi pogojev z odredbo določi datum, od katerega bo mogoče prigrasiti sredstva elektronske identifikacije notarjev in notarskih pomočnikov in izdajanje potrdil v elektronski obliki pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje.

20. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Predlagani člen v primerjavi z veljavnim 1. členom ZOLMP ne prinaša vsebinskih sprememb, saj gre za enako področje urejanja.

Upoštevano je, da je režim overjanja javnih listin, ki so bile izdane v Republiki Sloveniji, in se bodo uporabljale v državah članicah Evropske Unije, kot tudi režim uporabe javnih listin, izdanih v državah članicah Evropske Unije, za uporabo v Republiki Sloveniji, enotno urejen v Uredbi (EU) 2016/1191 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o spodbujanju prostega gibanja državljanov s poenostavitvijo zahtev za predložitev nekaterih javnih listin v Evropski uniji in o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012, ki velja v Republiki Sloveniji neposredno od 15. 8. 2016 in se začne uporabljati od 16. 2. 2019. Zato je treba v zakonu upoštevati tudi režim overjanja, določen z navedeno uredbo.

Po tem zakonu se tako overjajo javne listine, izdane v Republiki Sloveniji (domače listine), ki so namenjene za uporabo v tujini, če se po pravu države, v kateri bodo uporabljene, zahteva njihova overitev, in če ni z mednarodno pogodbo ali pravnim aktom Evropske Unije določeno drugače; po predhodnih overitvah v državi izvora listine pa tudi javne listine, izdane v tuji državi (tuje listine), ki so namenjene za uporabo v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo ali pravnim aktom Evropske Unije določeno drugače.

K 2. členu:

Predlagana določba ohranja besedilo veljavnega 2. člena ZOLMP, po katerem so javne listine po tem zakonu listine, ki v državi, v kateri so izdane, veljajo za javne listine, in so bile izdane v obliki in na način, predpisan v pravu države izvora listine.

K 3. členu:

V predlaganem členu je določeno, kaj pomeni overitev listine po tem zakonu. V primerjavi z veljavnim 3. členom ZOLMP ni vsebinskih sprememb, je pa v določbi upoštevano, da je v veljavni zakonodaji Republike Slovenije za različne izdajatelje javnih listin različno določena uporaba žigov in/ali pečatov:

- Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP) in Uredba o upravnem poslovanju določata uporabo žiga in ne poznata pečata;
- Zakon o sodiščih npr. za sodne tolmače določa: »Sodni tolmači morajo v tridesetih dneh po prisegi zaradi overitve svojih podpisov in pečatov na listinah, ki so namenjene uporabi v tujini, deponirati podpise in pečate na ministrstvu, pristojnem za pravosodje.«;
- Zakon o kazenskem postopku določa uporabo pečata in ne pozna pojma žig;
- Zakon o notariatu določa, da notar uporablja tako pečat kot žig.

Glede na navedeno je treba v določbah zakona, ki ureja overitev javnih listin, ustrezno upoštevati, da predpisi enim izdajateljem javnih listin nalagajo uporabo pečata, drugim uporabo žiga, tretjim uporabo obojega, ter da državni organi v skladu z ZUP in Uredbo o upravnem poslovanju uporabljajo zgolj žig.

Overitev listine po tem zakonu tako pomeni potrditev verodostojnosti podpisa osebe, ki je listino podpisala, in verodostojnosti odtisa pečata *ali žiga* na njej ter nadaljnje potrditve (nadoveritve) verodostojnosti podpisov uradnih oseb in *odtisov žigov* državnih organov na listini. Tako kot po veljavni ureditvi se z overitvijo po tem zakonu ne potrjuje resničnost vsebine listine.

K 4. členu:

Predlagani prvi odstavek je delno spremenjen veljavni drugi odstavek 4. člena ZOLMP, ki določa, da lahko državni organi, organizacije in posamezniki, ki izvajajo javna pooblastila, ter pravne osebe zaradi overitev svojih listin, ki jih bo opravljalo sodišče, pri sodišču deponirajo podpise tistih svojih delavcev, ki so upravičeni za podpisovanje listin. Hkrati s podpisom svojega pooblaščenega delavca mora državni organ, organizacija ali posameznik, ki izvaja javna pooblastila, in pravna oseba deponirati tudi odtis pečata, katerega ta pooblaščen delavec pri tem uporablja.

ZOLMP ureja overjanje javnih listin. Temeljni predpis, ki določa, kaj je javna listina, je v Republiki Sloveniji ZUP. Ta v prvem odstavku 169. člena določa: »Listina, ki jo v predpisani obliki izda državni organ, organ samoupravne lokalne skupnosti ali nosilec javnih pooblastil v mejah svoje pristojnosti, dokazuje tisto, kar se v njej potrjuje ali določa (javna listina).«. Javne listine lahko torej v RS izdajajo državni organi, organi samoupravne lokalne skupnosti in nosilci javnih pooblastil. Predlagatelj meni, da je treba terminologijo, ki jo glede izdajateljev javnih listin uporablja ZUP, prenesti tudi v ZOLMP. Terminologija ZUP je tako prevzeta v predlagani določbi prvega odstavka 4. člena. Poleg tega je glede na veljavno ureditev jasno določeno, da se podpisi, odtisi pečatov in žigov deponirajo pri *okrožnem* sodišču, in sicer pri tistem, na območju katerega ima izdajatelj javnih listin svoj sedež.

Predlagana določba upošteva tudi dejstvo, da je danes možno javno listino izdati in podpisati na elektronski način. Tako je predlagano, da državni organi, organi samoupravne lokalne skupnosti in nosilci javnih pooblastil zaradi overitev svojih listin, ki jih bo opravljalo sodišče, pri okrožnem sodišču, na območju katerega imajo svoj sedež, poleg deponiranja podpisov svojih delavcev, ki so upravičeni za podpisovanje javnih listin, in odtisov pečatov in žigov, ki jih njihovi pooblaščen delavci uporabljajo pri izdajanju javnih listin, prijavijo tudi sredstva elektronske identifikacije (kot so npr. kvalificirana digitalna potrdila), ki jih njihovi pooblaščen delavci uporabljajo za elektronsko podpisovanje javnih listin, izvorno izdanih v elektronski obliki. V predlogu zakona uporabljen izraz »sredstvo elektronske identifikacije« je terminološko usklajen z Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu (UL L št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 73).

Po veljavni ureditvi (drugi odstavek 4. člena ZOLMP) imajo izdajatelji javnih listin *možnost*, da deponirajo podpise pooblaščenih oseb in odtise pečatov, ki jih uporabljajo. Po predlagani ureditvi pa bo za izdajatelje javnih listin določena *obveznost*, da deponirajo podpise pooblaščenih oseb in odtise njihovih pečatov oziroma žigov ter sredstva elektronske identifikacije, ki jih (če jih) njihovi pooblaščen delavci uporabljajo za elektronsko podpisovanje javnih listin, izvorno izdanih v elektronski obliki.

Po veljavnem tretjem odstavku 4. člena ZOLMP *lahko* notarji zaradi overitev svojih listin deponirajo svoje podpise in odtise pečatov, ki jih uporabljajo, pri ministrstvu Republike Slovenije, pristojnem za pravosodje.

Po predlagani ureditvi v drugem odstavku 4. člena je tudi za notarje predlagano, da *morajo* (in ne več, da lahko) zaradi overitev svojih listin deponirati svoje podpise, odtise svojih pečatov oziroma žigov in prigrasiti sredstva elektronske identifikacije tudi pri Ministrstvu za pravosodje. V predlagani določbi je glede na veljavno določbo posebej poudarjeno, da notarji deponirajo podpise, odtise pečatov in žigov ter sredstva elektronske identifikacije *tudi* pri Ministrstvu za pravosodje, saj jih morajo po prejšnjem odstavku tega člena namreč deponirati že pri okrožnem sodišču, na območju katerega imajo svoj sedež. Ker Ministrstvo za pravosodje še ne razpolaga z aplikacijo, ki bi omogočala izdajanje izvorno elektronskih potrdil o overitvah in nadoveritvah, je izvajanje predlagane določbe v delu, ki se nanaša na prigrasitev sredstev elektronske identifikacije notarjev pri Ministrstvu za pravosodje, odloženo do trenutka, ko bodo za to zagotovljeni tehnični pogoji (prehodna določba v 15. členu predloga zakona).

Ker je možno notarjev podpis overiti tako pri sodišču kot pri Ministrstvu za pravosodje⁸, ne more biti breme stranke, da raziskuje, kje ima notar deponiran svoj podpis, odtis pečata oziroma žiga in prigraseno sredstvo elektronske identifikacije. V predlaganih določbah je glede notarjev tako jasno določeno, da pri okrožnem sodišču, kjer ima svoj sedež, deponira svoj podpis, odtis pečata in žiga ter prigrasi sredstvo elektronske identifikacije, pri Ministrstvu za pravosodje pa – ob upoštevanju prehodne določbe iz 15. člena predloga zakona – (za zdaj le) svoj podpis ter odtis pečata in žiga. Stranka bo tako do izpolnitve tehničnih pogojev lahko overitev podpisa in odtisa pečata oziroma žiga notarja na klasični (pisni) listini dosegla tako pri okrožnem sodišču, kjer ima notar svoj sedež, kot pri Ministrstvu za pravosodje, medtem ko bo overitev elektronskega podpisa na izvorno elektronski listini do izpolnitve tehničnih pogojev mogoča le pri okrožnem sodišču, na območju katerega ima notar svoj sedež.

Poleg notarjev bodo po predlagani ureditvi svoje podpise pri Ministrstvu za pravosodje deponirali tudi notarski pomočniki, kar bo omogočilo overjanje njihovih podpisov tudi pri navedenem ministrstvu, ne le pri okrožnem sodišču, kot je veljalo doslej. Predlagatelj namreč ocenjuje, da veljavna ureditev, po kateri je za notarja predvideno deponiranje podpisa pri obeh organih (sodišču in ministrstvu), za notarskega pomočnika pa le pri sodišču, ni ustrezna, saj v praksi otežuje uveljavljanje pravic strank, ki lahko v primeru, ko zaradi odsotnosti notarja notarsko overitev opravi notarski pomočnik, overitev njegovega podpisa dosežejo izključno pri okrožnem sodišču.

Predlog zakona v tretjem odstavku 4. člena predvideva obveznost državnih organov, da zaradi neposrednih overitev svojih listin v skladu z določbami 11. člena predloga zakona deponirajo svoje podpise ter odtise žigov tudi pri Ministrstvu za zunanje zadeve. S tem bo omogočena dodatna racionalizacija odločanja pristojnega ministrstva pri overjanju javnih listin. Ker Ministrstvo za zunanje zadeve zaradi nadaljnjih overitev, ki jih opravljajo diplomatska predstavništva oziroma konzulati in tuji državni organi, pri katerih večinoma niso zagotovljeni tehnični pogoji za izdajo potrdil v elektronski obliki, ne more zagotavljati overitev elektronskega podpisa na izvorno elektronski listini, tudi ni predvidena prigrasitev sredstev elektronske identifikacije državnih organov pri navedenem ministrstvu.

V predlaganih določbah je ustrezno upoštevana uporaba pečatov in žigov (glej obrazložitev k 3. členu).

Med določbami predlaganega člena ni vsebine veljavnega prvega odstavka 4. člena ZOLMP, ki določa način, na katerega se dokaže pristnost podpisa, saj po mnenju predlagatelja ne sodi v ta

⁸ Tako določa drugi odstavek 13. člena veljavnega ZOLMP, ki je v dopoljnjeni obliki vključen v drugi odstavek 12. člena predloga zakona.

člen, temveč med določbe, ki urejajo overitev podpisa. Zato je vsebina te določbe ustrezno umeščena v drugi odstavek predlaganega 6. člena zakona.

K 5. členu:

Postopek, po katerem pristojni organi overjajo javne listine, je po svoji naravi nepravdni postopek. V nepravdnem postopku se smiselno uporabljajo določbe Zakona o pravnem postopku (ZPP), če z Zakonom o nepravdnem postopku (ZNP) ali z drugim zakonom ni drugače določeno (37. člen ZNP).

Posebni določb glede opravljanja procesnih dejanj po pooblaščenca ne vsebujeta ne Zakon o overitvi listin v mednarodnem prometu (ZOLMP) in tudi ne ZNP. To dejstvo vodi do sklepa, da se tudi v postopkih za overitev javnih listin uporabljajo določbe petega poglavja ZPP, ki ureja opravljanje procesnih dejanj po pooblaščenca. Iz 98. člena ZPP tako izhaja dolžnost pooblaščenca, da pri prvem pravnem dejanju predloži ali izkaže pooblastilo za zastopanje stranke.

Ker pravna ureditev v Republiki Sloveniji v določenih primerih že v celoti opušča zahtevo po predložitvi pooblastila⁹, predlog zakona z novo določbo v 5. členu v postopkih overjanja javnih listin ukinja dolžnost pooblaščenca, da predloži pooblastilo za zastopanje stranke, kadar je z zahtevo za overitev javne listine taka listina tudi predložena. Če pooblaščenec s tako listino razpolaga, je namreč mogoče izhajati iz domneve, da ima pooblastilo, da zahteva njeno overitev pri pristojnem organu. S tem ZOLMP izključuje subsidiarno uporaba ZPP glede tega vprašanja v postopkih overjanja javnih listin.

K 6. členu:

Veljavni 5. in 6. člen ZOLMP urejata način overjanja podpisa na listini. Vsebina teh dveh členov ne ustreza več aktualnemu stanju na področju overjanja podpisov osebe, ki je izdala javno listino. Zato je treba določbe ustrezno spremeniti tako, da se ohranijo le še tiste obstoječe določbe, ki so še aktualne v zvezi z overjanjem podpisov, pri čemer je primerno, da se način overjanja podpisa uredi v enem samem členu.

Tako je predlagano, da se določba, ki ureja način overjanja podpisa na javni listini, formulira tako, da iz nje jasno izhaja, da je primarni način ugotavljanja pristnosti podpisa vpogled v deponirane podpise. Poleg tega načina pa predlog zakona dopušča tudi druge možnosti za ugotavljanje pristnosti podpisa na javni listini. Tako predlog zakona ohranja možnost, da se ugotovi pristnost podpisa na listini tudi tako, da podpisnik listine pred organom, ki listino overja, podpis prizna za svojega, kot je to predvideno v veljavnem prvem odstavku 4. člena ZOLMP.

Ker je predmet te določbe urejanje načina overjanja podpisov oseb, ki so upravičene za podpisovanje javnih listin, po mnenju predlagatelja niso več aktualne vse tiste določbe, ki govorijo o načinu overjanja podpisa osebe, ki ne zna brati ali ki ne razume jezika, v katerem je listina napisana. Še vedno pa utegne biti aktualna, čeprav zelo poredko, določba o ugotavljanju pristnosti podpisa slepe osebe.

⁹ Tako določajo na primer 40. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) pri vlaganju predlogov za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, deveti odstavek 29. člena ZIZ pri vseh vlogah in drugih pisanjih, ki jih lahko v izvršbi v elektronski obliki vložijo notar, odvetnik, izvršitelj in Državno pravobranilstvo in četrti odstavek 123. a člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju pri odvetniškem zastopanju stranke v postopku zaradi insolventnosti.

V četrtem odstavku je predlagano, da se verodostojnost elektronskega podpisa na izvorno elektronski javni listini ugotavlja na podlagi priglašanih sredstev elektronske identifikacije, predlagani peti odstavek pa ohranja možnost ugotavljanja verodostojnosti podpisa na kakršen koli drug način, po katerem je mogoče brez dvoma ugotoviti njegovo verodostojnost.

V primerjavi z veljavnim ZOLMP so tako določbe 5. in 6. člena ZOLMP ustrezno prilagojene in zajete v predlaganem 6. členu, določba veljavnega 7. člena ZOLMP pa glede na to, da so predmet overjanja le javne listine, ni (več) aktualna, saj so podpisniki javnih listin pooblaščen za zastopanje organa ali drugega subjekta, ki izdaja javne listine, že na podlagi svoje zaposlitve pri tem organu oziroma subjektu. Zato je v predlogu tega zakona ni.

K 7. členu:

Za razliko od veljavnega 8. člena ZOLMP¹⁰ je v predlagani določbi 7. člena kot primarni način ugotavljanja pristnosti pečata ali žiga določen vpogled v deponirane pečate ali žige, dopuščena pa je tudi možnost, da se verodostojnost odtisa pečata ali žiga ugotavlja na kakršen koli drug način, po katerem je mogoče brez dvoma ugotoviti njegovo verodostojnost. V predlagani določbi je izpuščeno naštevanje posameznih izdajateljev javnih listin, saj so ti ustrezno navedeni že v 4. členu predloga zakona.

K 8. členu:

Člen ureja potrdilo o overitvi, ki je v veljavnem ZOLMP urejeno v 9. členu.

Po prvem odstavku 9. člena ZOLMP se potrdilo o overitvi napiše na izvorni listini in mora vsebovati datum overitve, številko, s katero je listina vpisana v overitveni vpisnik, podpis uradne osebe in pečat organa, ki je overitev opravil.

Na sodiščih se potrdilo o overitvi od začetka uporabe aplikacije eOveritve ne izdelava več z odtisom štampljke, ampak se izpiše iz te aplikacije na poseben list, ki se pripne k listini. Od oktobra 2015 ta aplikacija omogoča tudi izdajanje potrdil o overitvi v izvorno elektronski obliki. Zato je glede na veljavno ureditev določba veljavnega prvega odstavka 9. člena ZOLMP dopolnjena v tej smeri in urejena v prvem, drugem in tretjem odstavku predlaganega 8. člena.

Ker Ministrstvo za pravosodje še ne razpolaga z aplikacijo, ki bi omogočala izdajanje izvorno elektronskih potrdil o overitvah oz. nadoveritvah, se drugi odstavek predlaganega 8. člena v delu, ki govori o izdajanju potrdil o overitvi v elektronski obliki, v primeru izdaje takega potrdila pri Ministrstvu za pravosodje začne uporabljati, ko bodo za to zagotovljeni tehnični pogoji (prehodna določba v 15. členu predloga zakona). Pri tem je treba upoštevati, da so v primeru overitve po določbah 10. člena predloga zakona predvidene nadaljnje overitve, ki jih opravljajo diplomatska predstavništva oziroma konzulati in tuji državni organi, pri katerih večinoma niso zagotovljeni tehnični pogoji za izdajo potrdil v elektronski obliki, zato drugi odstavek 8. člena predloga zakona izrecno določa, da je izdaja potrdila o overitvi v elektronski obliki predvidena zgolj v primeru overitev domačih listin za uporabo v državah članicah haaške Konvencije v skladu s 13. členom predloga zakona.

Veljavni drugi odstavek 9. člena ZOLMP določa besedilo potrdila o overitvi, ki ga izda sodišče, medtem ko veljavni zakon besedila drugih potrdil, ki jih izdava Ministrstvo za pravosodje in

¹⁰ Ta določa: »Verodostojnost odtisa pečata organa, ki je listino izdal, se ugotavlja na način, po katerem je istovetnost pečata mogoče nedvomno ugotoviti.«

Ministrstvo za zunanje zadeve, ne določa. Po mnenju predlagatelja besedilo potrdila ne predstavlja zakonske materije, zato predlog zakona takšne določbe ne vsebuje. Tako je v predlagani določbi tretjega odstavka določena obvezna vsebina potrdila, v predlaganem četrtem odstavku pa, da natančnejšo vsebino (torej samo besedilo) potrdil o overitvi določi minister, pristojen za pravosodje.

Določba veljavnega tretjega odstavka 9. člena ZOLMP iz razlogov, navedenih v obrazložitvi k 6. členu, ni več aktualna in zato v predlog zakona ni vključena.

K 9. členu:

V predlaganem členu je zajeta vsebina veljavnega 10. člena ZOLMP z manjšimi terminološkimi prilagoditvami (glede dopolnitve določbe z »žigom« glej obrazložitev k 3. členu, glede črtanja navedbe posameznih izdajateljev javnih listin pa obrazložitev k 7. členu; črtanje besede »razen« pomeni odpravo dvojnega zanikanja).

K 10. členu:

Določbe veljavnega 11. člena ZOLMP, ki ureja nadoveritev javne listine pri Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu za zunanje zadeve, so v predlogu tega člena (zgolj) redakcijsko izboljšane, ustrezno je upoštevana veljavna zakonodaja glede uporabe žigov in pečatov.

K 11. členu:

V predlaganem členu so zaradi uskladitve z veljavni predpisi, ki takšne pravnoorganizacijske oblike v RS ne predvidevajo več, kot izdajatelji javnih listin črtane organizacije. Druge spremembe besedila v primerjavi z veljavno določbo 12. člena ZOLMP pomenijo le ustrezno prilagoditev zahtevam pravne tehnike in sistematike, medtem ko se sam pomen določbe glede na veljavno ureditev ne spreminja in ohranja uveljavljeno prakso, da za domače listine, ki jih izdajo državni organi, ni potrebna poprejšnja overitev pri sodiščih in pri Ministrstvu za pravosodje, temveč jih (lahko) overi neposredno Ministrstvo za zunanje zadeve.

K 12. členu:

Določbe veljavnega 13. člena ZOLMP so v predlogu tega člena redakcijsko izboljšane, v njih je ustrezno upoštevana veljavna zakonodaja glede uporabe žigov in pečatov. V prvem odstavku predlaganega 12. člena je tako ohranjena ureditev, da Ministrstvo za pravosodje opravlja overitve podpisov in odtisov pečatov sodnih tolmačev na listinah, namenjenih za uporabo v tujini, pri čemer overitev v skladu s predlaganim 6. in 7. členom opravi na podlagi deponiranih podpisov in odtisov pečatov¹¹. V predlaganem drugem odstavku 4. člena je upoštevana določba, v skladu s katero bodo poleg notarjev svoje podpise pri Ministrstvu za pravosodje deponirali tudi notarski pomočniki, kar bo omogočilo overjanje njihovih podpisov tudi pri navedenem ministrstvu (glej obrazložitev k 4. členu predloga zakona).

K 13. členu:

¹¹ V skladu z določbo drugega odstavka 94. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDLS-A, 63/13 in 17/15) morajo sodni tolmači v tridesetih dneh po prisegi zaradi overitve svojih podpisov in pečatov na listinah, ki so namenjene uporabi v tujini, deponirati podpise in pečate na ministrstvu, pristojnem za pravosodje.

V primerjavi z veljavnim 14. členom ZOLMP so določbe zgolj redakcijsko popravljene.

K 14. členu:

V primerjavi z veljavnim 15. členom ZOLMP so določbe zgolj redakcijsko popravljene. Dodana pa je izrecna zakonska podlaga za izdajo podzakonskega predpisa, s katerim minister za zunanje zadeve natančneje uredi overjanje tujih javnih listin za uporabo v Republiki Sloveniji na diplomatskih predstavništvi in konzulatih (predlagani četrti odstavek). Danes so ta pravila določena v Pravilniku o overitvah javnih listin, podpisov, rokopisov in prepisov oziroma fotokopij v diplomatskih in konzularnih predstavništvi Republike Slovenije v tujini (Uradni list RS, št. 7/02), ki ga je minister za zunanje zadeve izdal na podlagi drugega odstavka 115. člena Zakona o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (Uradni list RS, št. 56/99) in za izvajanje prvega odstavka 15. člena Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. 64/01).

Prav tako je v predlaganem členu upoštevan režim overjanja v skladu z Uredbo (EU) 2016/1191 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o spodbujanju prostega gibanja državljanov s poenostavitvijo zahtev za predložitev nekaterih javnih listin v Evropski uniji in o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (glej tudi obrazložitev k 1. členu).

K 15. členu:

Ker predlog zakona v četrtem odstavku 8. člena določa izdajo podzakonskega predpisa, se do uveljavitve slednjega s predlaganim členom določa potrebna uporaba določb ZOLMP.

K 16. členu:

S predlaganim členom se ministru za pravosodje določa rok za izdajo podzakonskega predpisa iz četrtega odstavka 8. člena predloga zakona.

K 17. členu:

S predlaganim členom je določena potrebna uskladitev veljavnega Pravilnika o overitvah javnih listin, podpisov, rokopisov in prepisov oziroma fotokopij v diplomatskih in konzularnih predstavništvi Republike Slovenije v tujini (Uradni list RS, št. 7/02)¹², ki je bil izdan (tudi) za izvajanje prvega odstavka 15. člena ZOLMP, z določbami predlaganega zakona, in sicer v treh mesecih po uveljavitvi predloga zakona. Do uskladitve je predvidena uporaba do sedaj veljavnega pravilnika.

K 18. členu:

Ker se s predlogom zakona nadomesti vsebina veljavnega ZOLMP, je predlagano, da ZOLMP preneha veljati z dnem, ko začne veljati predlagani zakon.

K 19. členu:

¹² Navedeni pravilnik je sicer izdal minister za zunanje zadeve tako na podlagi drugega odstavka 115. člena Zakona o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (Uradni list RS, št. 56/99) kot za izvajanje prvega odstavka 15. člena Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. 64/01).

Ker Ministrstvo za pravosodje še ne razpolaga z aplikacijo, ki bi omogočala izdajanje izvorno elektronskih potrdil o overitvah in nadoveritvah, je izvajanje določbe drugega odstavka predlaganega 4. člena, ki se nanaša na prigrasitev sredstev elektronske identifikacije notarjev in notarskih pomočnikov pri Ministrstvu za pravosodje, odloženo do trenutka, ko bodo za to zagotovljeni tehnični pogoji. Enako je določeno za izvajanje določbe drugega odstavka 8. člena predloga zakona, ki se nanaša na izdajo potrdila o overitvi v elektronski obliki, vendar samo v primeru, ko tako potrdilo izdaja Ministrstvo za pravosodje (pri sodišču so namreč tehnični pogoji za izdajo potrdila o overitvi v elektronski obliki že izpolnjeni).

K 20. členu:

Predlagan je običajen petnajstdnevni vacatio legis.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

/

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

1. Osnutek pravilnika po četrtem odstavku 14. člena predloga zakona:

Na podlagi drugega odstavka 115. člena Zakona o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (Uradni list RS, št. 56/99) in četrtega odstavka 14. člena Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. ____) izdaja minister za zunanje zadeve

PRAVILNIK

o overitvah javnih listin, podpisov, rokopisov in prepisov oziroma fotokopij v diplomatskih in konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini

Splošne določbe

1. člen

- (1) Overitve javnih listin, podpisov, rokopisov in prepisov oziroma fotokopij po tem pravilniku opravljajo diplomatska predstavništva in konzulati Republike Slovenije v tujini (v nadaljnjem besedilu: predstavništvo).
- (2) Z overitvijo se po tem pravilniku na javni listini potrdi verodostojnost podpisa osebe, ki je listino podpisala, in verodostojnost odtisa pečata na njej. Na zasebni listini se potrdi verodostojnost podpisa oziroma rokopisa, na prepisu oziroma fotokopiji pa istovetnost z izvornikom.
- (3) Z overitvijo po tem pravilniku se ne potrjuje resničnost vsebine listine.
- (4) Listina ali rokopis, katerih vsebina je v nasprotju z normami javnega reda Republike Slovenije, se ne overi.

Overitev javne listine

2. člen

- (1) V predstavništvu se na tuji javni listini, ki je namenjena za uporabo v Republiki Sloveniji, overi žig ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve sprejemne države in podpis pooblaščenih oseb v tem ministrstvu. V ta namen mora predstavništvo imeti deponirane vzorce žiga in podpisov pooblaščenih oseb v ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve sprejemne države.
- (2) V skladu s predpisi sprejemne države in po predhodnem soglasju ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve sprejemne države lahko predstavništvo na tuji javni listini overi tudi žig in podpis pooblaščenih oseb iz drugega državnega organa sprejemne države. V ta namen mora predstavništvo imeti deponirane vzorce žiga in podpisov pooblaščenih oseb v določenem državnem organu sprejemne države.

Overitev podpisa na zasebni listini in rokopisov

3. člen

(1) V predstavništvu se na zasebni listini, namenjeni za uporabo v Republiki Sloveniji, overi podpis predlagatelja na način, kot je določen v Zakonu o overitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. ____).

(2) Kot dokaz za pristnost rokopisa mora predlagatelj listine pred pooblaščenno osebo v predstavništvu izjaviti, da je listino napisal lastnoročno.

4. člen

Overitev opravi pooblaščenno oseba v predstavništvu oziroma oseba, ki jo za to pooblasti vodja predstavništva.

5. člen

Prošnja za overitev se predloži na obrazcu št. 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

6. člen

(1) Overitev se opravi v uradnih prostorih predstavništva.

(2) Overitev se lahko opravi tudi izven predstavništva, če oseba, ki prosi za overitev, iz upravičenih razlogov ne more priti v predstavništvo (invalidnost, bolezen, odvzem prostosti ipd.). V tem primeru mora stranka plačati potne stroške v skladu z veljavnimi predpisi.

7. člen

Overitev se vpiše v overitveni vpisnik z naslednjimi podatki:

1. zaporedna številka;
2. datum overitve;
3. priimek in ime ter prebivališče predlagatelja;
4. vrsta listine (pooblastilo, izjava ipd).
5. način ugotovitve istovetnosti predlagatelja;
6. znesek konzularne takse;
7. tarifna številka, po kateri se overja v skladu z zakonom o upravnih taksah;
8. opombe;
9. podpis pooblaščenno uradne osebe.

8. člen

(1) Kot potrdilo overitve se odtisne overitveni žig na izvorni listini poleg podpisa ali pod njim, potrdilo overitve prepisa pa pod besedilom, ki se overja.

(2) Potrdilo overitve podpisa in rokopisa se odtisne z ustreznim žigom besedila iz obrazca št. 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Potrdilo overitve se opravi šele potem, ko so v overitveni vpisnik vpisani vsi podatki in dani potrebni podpisi.

Overitev prepisov in fotokopij

9. člen

Prepis, ki se overja, se skrbno primerja z izvirnikom. Če je v izvorni listini kaj popravljeno, spremenjeno, izbrisano, prečrtano ali dodano, se to navede v potrdilu overitve prepisa. Tako se ravna tudi, če je listina raztrgana ali poškodovana, ali je očitno dvomljiva.

10. člen

Za overitev istovetnosti fotokopije veljajo določbe, ki se nanašajo na overitev prepisa, potrdilo overitve pa se lahko napiše tudi na hrbtni strani fotokopije.

11. člen

Potrdilo overitve prepisa ali fotokopije se opravi na obrazcu št. 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

Konzularna taksa

12. člen

(1) Konzularna taksa za overitev se zaračuna v skladu z zakonom, ki določa upravne takse. V potrdilu overitve se vpiše tarifna številka omenjenega zakona, na podlagi katere se plača konzularna taksa in zaračunani znesek v tuji valuti.

(2) V overitveni vpisnik se vpišeta tarifna številka ter znesek konzularne takse v tuji valuti.

(3) Če se konzularna taksa ne zaračuna, se v potrdilo overitve in v overitveni vpisnik vpiše podlaga za oprostitev takse.

Hramba

13. člen

Prošnja za overitev se skupaj s kopijo listine, ki se overja, shrani v arhivu po zaporedni številki overitvenega vpisnika.

Končni določbi

14. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o overitvah javnih listin, podpisov, rokopisov in prepisov oziroma fotokopij v diplomatskih in konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini (Uradni list RS, št. 7/02).

15. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. _____
Ljubljana, dne _____

Minister
za zunanje zadeve

Obrazec št. 1

Obrazec št. 2

Obrazec št. 3

2. Osnutek pravilnika po četrtem odstavku 8. člena predloga zakona:

Na podlagi četrtega odstavka 8. člena Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. ___) izdaja minister za pravosodje

PRAVILNIK o potrdilu o overitvi

Splošne določbe

1. člen (Uporaba pravilnika)

S tem pravilnikom se določajo sestavine potrdila o overitvi, ki ga na podlagi določb Zakona o overitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. ___) izda okrožno sodišče, ministrstvo, pristojno za pravosodje, in ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

2. člen (Overitev pri okrožnem sodišču)

(1) Ko okrožno sodišče opravlja potrditev verodostojnosti podpisa osebe, ki je listino podpisala, in verodostojnosti odtisa pečata ali žiga na listini, se potrdilo o overitvi glasi:

"Potrjuje se, da je to listino: / da je podpis na tej listini: (naziv in oznaka listine) lastnoročno podpisal / priznal za svojega: (ime in priimek podpisnika).

Istovetnost imenovanega je bila ugotovljena na podlagi osebnega poznanja / osebne izkaznice, potnega lista (številka osebnega dokumenta in organ, ki ga je izdal) / s pričami: (ime in priimek prič ter številke njihovih osebnih izkaznic ter organ, ki jih je izdal).

Listino je podpisniku prebrala uradna oseba tega sodišča: (ime in priimek uradne osebe).

Potrjuje se, da je na tej listini pečat oziroma žig njenega izdajatelja: (naziv izdajatelja javne listine).

Taksa za overitev po tari. št. (tarifna številka) v znesku (znesek) EUR je plačana. / Na podlagi (navedba pravne podlage) se za overitev te listine ne plača taksa. / Predlagatelj je oproščen plačila takse."

(2) Potrdilo o overitvi se lahko izda v obliki overitvenega žiga. Vzorci overitvenih žigov okrožnega sodišča so sestavni del tega pravilnika (Priloga 1).

(3) Če je potrdilo o overitvi izdano v elektronski obliki, se obrazec potrdila kreira na način, opisan v Prilogi 2 tega pravilnika (Elektronsko potrdilo o overitvi pri okrožnem sodišču).

3. člen (Overitev pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje)

(1) Ko ministrstvo, pristojno za pravosodje, opravlja potrditev verodostojnosti podpisa sodnika, ki je listino podpisal, in verodostojnosti odtisa pečata okrožnega sodišča na listini, se potrdilo o overitvi glasi:

"Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije potrjuje pristnost podpisa (ime in priimek podpisnika) in uradnega pečata Okrožnega sodišča v (kraj sodišča).

Taksa v znesku (znesek v EUR) po tar. št. (tarifna številka) Zakona o upravnih taksah je plačana."

(2) Ko ministrstvo, pristojno za pravosodje, opravlja potrditev verodostojnosti podpisa sodnega tolmača, ki je listino podpisal, in verodostojnosti odtisa pečata sodnega tolmača na listini, se potrdilo o overitvi glasi:

"Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije

Podpis (ime in priimek podpisnika) stalnega sodnega tolmača za (navedba jezika) jezik in njegov pečat se overita.

Taksa v znesku (znesek v EUR) po tar. št. (tarifna številka) Zakona o upravnih taksah je plačana."

(3) Ko ministrstvo, pristojno za pravosodje, opravlja potrditev verodostojnosti podpisa notarja ali notarskega pomočnika, ki je listino podpisal, in verodostojnosti odtisa pečata oziroma žiga notarja na listini, se potrdilo o overitvi glasi:

"Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije potrjuje pristnost podpisa (ime in priimek podpisnika) in uradnega pečata oziroma žiga notarja (navedba notarja).

Taksa v znesku (znesek v EUR) po tar. št. (tarifna številka) Zakona o upravnih taksah je plačana."

(4) Potrdilo o overitvi se lahko izda v obliki overitvenega žiga. Vzorci overitvenih žigov ministrstva, pristojnega za pravosodje, so sestavni del tega pravilnika (Priloga 3).

4. člen

(Overitev pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve)

(1) Ko ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, opravlja potrditev verodostojnosti podpisa osebe, ki je listino podpisala, in verodostojnosti odtisa pečata ali žiga na listini, se potrdilo o overitvi glasi:

"Potrjuje se, da je (ime in priimek podpisnika) lastnoročno podpisal(-a) to listino.

Istovetnost imenovane(-ga) je ugotovljena na podlagi deponiranega podpisa / osebnega poznanja / osebne izkaznice, potnega lista (številka osebnega dokumenta in organ, ki ga je izdal) / s pričami: (ime in priimek prič ter številke njihovih osebnih izkaznic ter organ, ki jih je izdal)."

(2) Potrdilo o overitvi se lahko izda v obliki overitvenega žiga. Vzorci overitvenih žigov ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, so sestavni del tega pravilnika (Priloga 4).

Končna določba

5. člen (začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. _____

Ljubljana, dne _____

Minister
za pravosodje

Priloga 1: Vzorci overitvenih žigov okrožnega sodišča

Priloga 2: Elektronsko potrdilo o overitvi pri okrožnem sodišču

Priloga 3: Vzorci overitvenih žigov ministrstva, pristojnega za pravosodje

Priloga 4: Vzorci overitvenih žigov ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve